

Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Кафедра міжнародних економічних відносин

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор _____
“ ____ ” _____ 20__ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
УПРАВЛІННЯ МІЖНАРОДНОЮ
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

Галузь знань 29 Міжнародні відносини
Спеціальність 292 Міжнародні економічні відносини

факультет історії, політології і міжнародних відносин

Робоча програма з навчальної дисципліни «Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства» для студентів IV курсу за спеціальністю 292 Міжнародні економічні відносини «___» _____ 20__ р. – ___ с.

Розробник:

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин.

Протокол від «___» _____ 20__ р. № _____

Завідувач кафедри міжнародних економічних відносин

(підпис) (прізвище та ініціали)

«___» _____ 20__ р.

Схвалено науково-методичною радою факультету історії, політології і міжнародних відносин

Протокол від «___» _____ 20__ р. № _____

Голова науково-методичної ради факультету історії, політології і міжнародних відносин

(підпис) (прізвище та ініціали)

«___» _____ 20__ р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 3	Галузь знань 29 Міжнародні відносини	Нормативна (за вибором)	
Модулів – 2	Спеціальність 292 Міжнародні економічні відносини	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		4-й	4-й
		Семестр	
Загальна кількість годин - 90		I-й	I-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 6	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <u>бакалавр</u>	12 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		18 год.	год.
		Самостійна робота	
		60 год.	90 год.
		Вид контролю:	
		екзамен	екзамен

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить 1/3.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни – формування у майбутніх фахівців компетентності щодо об'єктивних закономірностей, механізму та особливостей сучасної міжнародної конкуренції і конкурентоспроможності, а також набуття ними навичок і вмінь дослідження стану міжнародної конкурентоспроможності, розробки й практичного застосування оптимальних стратегій підтримки та нарощування міжнародної конкурентоспроможності підприємства.

Завдання курсу: опанувати студентами принципи, методи та технологію формування конкурентних переваг і забезпечення на їх основі життєздатності підприємства як суб'єкта міжнародної економічної діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

- знати:** сутність поняття «конкуренція», «конкурентоспроможність підприємства», «конкурентоспроможність продукції»;
переваги концепції конкурентоспроможності;
моделі та методи оцінки конкурентоспроможності товару і підприємства;
принципи та фактори забезпечення конкурентоспроможності підприємства;
- вміти:** розрахувати основні показники з оцінки конкурентоспроможності продукції;
здійснювати оцінку факторів, що впливають на зміну рівня конкурентоспроможності підприємства;
здійснювати оцінку та розробку конкурентної стратегії;
визначати джерела і фактори досягнення глобальної конкурентоспроможності.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Конкуренція та управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства

Тема 1. Конкуренція в системі ринкової економіки. Сутність конкуренції та її роль у ринковій економіці. Теорії конкурентної боротьби. Види діяльності підприємства. Конкурентні переваги підприємства.

Тема 2. Конкурентоспроможність товарів і послуг на світовому ринку. Поняття конкурентоспроможності товарів та послуг. Методи вимірювання рівня конкурентоспроможності товарів та послуг. Рівень конкурентоспроможності товару. Принципи визначення конкурентоспроможності товару. Напрями оцінювання конкурентних властивостей виробу.

Тема 3. Фактори забезпечення міжнародної конкурентоспроможності підприємства. Зовнішні та внутрішні фактори забезпечення рівня конкурентоспроможності підприємства. Міжнародні чинники конкурентоспроможності підприємства. Національні чинники формування конкурентоспроможності підприємства.

Змістовий модуль 2. Формування стратегії конкурентоспроможності підприємства на міжнародному рівні

Тема 4. Аналіз і оцінювання міжнародної конкурентоспроможності підприємства. Поняття стратегії міжнародної конкурентоспроможності. Класифікація стратегій конкурентоспроможності.

Тема 5. Мікростратегії міжнародної конкурентоспроможності. Поняття про аргументацію. Аргументація і недемонстративні міркування, неповна індукція. Види аргументації. Аргументація в діловому спілкуванні. Характеристика принципів формування стратегії міжнародної конкурентоспроможності підприємства. Концептуальні положення стратегічного управління.

Тема 6. Система управління конкурентоспроможністю підприємства на світовому ринку. Поняття управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства. Методологічні засади управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства. Концептуальну модель процесу управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства. Концепція сталого розвитку підприємства. Сучасний механізм державного регулювання міжнародної конкурентоспроможності підприємств у розвинених країнах.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	л		п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Конкуренція та управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства												
Тема 1.	14	2	2			10	15					15
Тема 2.	14	2	2			10	15					15
Тема 3.	16	2	4			10	15					15
Разом за змістовим модулем 1	44	6	8			30	45					45
Змістовий модуль 2. Формування стратегії конкурентоспроможності підприємства на міжнародному рівні												
Тема 4.	16	2	4			10	15					15
Тема 5.	16	2	4			10	15					15
Тема 6.	14	2	2			10	15					15
Разом за змістовим модулем 2	46	6	10			30	45					45
Усього годин	90	12	18			60	90					90

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Конкуренція в системі ринкової економіки	2
2	Конкурентоспроможність товарів і послуг на світовому ринку	2
3	Фактори забезпечення міжнародної конкурентоспроможності підприємства	4
4	Аналіз і оцінювання міжнародної конкурентоспроможності підприємства	4
5	Мікростратегії міжнародної конкурентоспроможності	4
6	Система управління конкурентоспроможністю підприємства на світовому ринку	2
Усього годин		18

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Конкуренція в системі ринкової економіки	10
2	Конкурентоспроможність товарів і послуг на світовому ринку	10
3	Фактори забезпечення міжнародної конкурентоспроможності підприємства	10
4	Аналіз і оцінювання міжнародної конкурентоспроможності підприємства	10
5	Мікростратегії міжнародної конкурентоспроможності	10
6	Система управління конкурентоспроможністю підприємства на світовому ринку	10
Разом		60

7. Методи навчання

За характером подачі (викладення) навчального матеріалу: словесні, наочні, практичні.

За організаційним характером навчання: методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності; методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності; методи контролю та самоконтролю у навчанні. За логікою сприймання та засвоєння навчального матеріалу: індуктивно-дедукційні, репродуктивні, прагматичні, проблемні тощо. За формою: лекції, практичні заняття.

8. Методи контролю

Поточний контроль: індивідуальне чи фронтальне опитування; тематичне тестування; перевірка практичних умінь та навичок.

Підсумковий контроль: написання студентами опорних конспектів по питаннях з тем, що винесені на самостійну роботу; самостійна робота.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточна та самостійна (індивідуальна) робота						Екзаменаційна робота	Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2			50	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6		
Поточний контроль – 40 балів Самостійна робота – 10 балів Всього - 50 балів							

10. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання знань, умінь і навичок студентів з навчальної дисципліни при підсумковому контролі:

«**відмінно**» – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв'язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв'язки; вільно володіє науковими термінами;

«**добре**» – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв'язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності розв'язках;

«**задовільно**» – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв'язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв'язки;

«незадовільно» – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.

11. Рекомендована література

Базова

1. Макогон Ю.В., Гохберг О.Ю, Чернега О.Б. Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства: Навч. посібник. - Донецьк: ДонНУ, 2003. - 320 с.
2. Піддубний І.О., Піддубна А.І. Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства: Навч. посібник. / За ред. Проф. І.О. Піддубного. - Х.: «ІНЖЕК», 2004. - 264 с.
3. Портер М. Международная конкуренция. Конкурентные преимущества стран: пер. с англ. / М. Портер; под ред. и с предисл. В.Л. Щетинина. - М.: Междунар. отношения, 1993. - 896 с.
4. Сіваченко І.Ю., Козак Ю.Г., Єхануров Ю.І., Макогон Ю.В., Побережний Д.В. Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємств: Навч. посіб. для студ. ВНЗ / За ред. І.Ю. Сіваченка - К.: Центр навчальної літератури, 2006. - 456 с.
5. Балабанова Л.В., Кривенко Г.В., Балабанова І.В. Управління конкурентоспроможністю підприємств. Навчальний посібник. – К.: «Видавничий дім «Професіонал», 2009. – 256 с.

Допоміжна

6. Антонюк Л.Л. Міжнародна конкурентоспроможність країн: теорія та механізм реалізації. Монографія. - К: КНЕУ, 2004. Жоль К.К. Вступ до сучасної логіки: навч. посіб./ К.К. Жоль. - К.: Либідь, 2002. - 152 с.
7. Антонюк Л., Вацик В. Економетричні методи аналізу міжнародної конкурентоспроможності країн // Економіка України. - 2004. - № 4.
8. Виссема Х. Менеджмент в подразделениях фирмы (предпринимательство и координация в децентрализованной компании): Пер. с англ. - М.: «ИНФРА-М», 2006. – 288 с.
9. Даф Р.Л. Менеджмент / Пер. с англ. СПб.: Питер, 2000. - 832с.
10. Коллинз Дж., Поррас Дж. Построенный навечно. - СПб: Питер, 2004. - 193 с.
11. Коллинз Дж. От хорошего к великому / Пер. с англ. - СПб: Стокгольмская школа экономики в Санкт-Петербурге, 2001. – 285 с.
12. Каплан Р.С, Нортон, Д.П. Сбалансированная система показателей. От стратегии к действию. - 2-е изд. Испр. И доп. / Пер. с англ. - М.: ЗАО «Олимп-Бизнес», 2003. – 320 с.
13. Керне Д.Т., Недлер Д.А. Пророки во тьме, или рассказ о том, как «Ксерокс» восстал из пепла и дал бой японцам. - СПб.: Азбука - Терра, 2006. - 352 с.
14. Макконнелл К.Р., Брю С.Л. Экономикс: принципы, проблемы и политика. - М.: Республика, 2002. - 583 с.
15. Морита А. Сделано в Японии: Пер. с англ. - М.: Прогресс, 2007. - 326 с.
16. Управління міжнародною конкурентоспроможністю в умовах глобалізації економічного розвитку: Монографія: У 2т. / Д.Г. Лук'яненко, А.М.Поручник, Л.Л.Антонюк та ін.; За заг. ред. Д.Г. Лук'яненко, А.М. Поручника. - К.: КНЕУ, 2006. - 529 с.